

Vergaderjaar 2014–2015

26 991

Voedselveiligheid

Nr. 473

BRIEF VAN DE MINISTER VAN VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN EN SPORT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 29 juni 2015

Bij de regeling van werkzaamheden op 16 juni jongstleden (Handelingen II 2013/14, nr. 96, Regeling van Werkzaamheden) heeft uw Kamer verzocht om een nadere toelichting over de situatie bij het visverwerkingsbedrijf Foppen. Aanleiding hiervoor was de berichtgeving van Omroep Gelderland over Foppen, die is gebaseerd op de inspectierapporten van de NVWA vanaf september 2014. Omroep Gelderland heeft deze verkregen via een WOB-procedure. Daarnaast heeft het Kamerlid Dikkers (PvdA) Kamervragen gesteld over het niet toegelaten gebruik van het middel natriumnitriet door Foppen. Die vragen worden afzonderlijk beantwoord.

In deze brief geef ik u een toelichting op de constatering bij Foppen vanaf medio september 2014.

Inspectieresultaten Foppen

Op 2 oktober 2014 heb ik tijdens het plenaire debat over het Salmonella-incident bij Foppen aangegeven dat ik bezorgd was over de ontstane situatie bij Foppen. Foppen stond voorafgaand aan het Salmonella-incident in 2012 bekend als een normaal functionerend visverwerkend bedrijf, maar sindsdien zijn er meerdere tekortkomingen geconstateerd. Behalve het Salmonella-incident betroffen het geen overtredingen die acute risico's voor de volksgezondheid veroorzaakten.

In de beantwoording van de schriftelijke vragen van het Kamerlid van Gerven (SP) heb ik de situatie en bevindingen tot medio september 2014 toegelicht¹.

In maart 2015 heb ik u gemeld dat het bedrijf vanwege meerdere tekortkomingen onder verscherpt toezicht van de NVWA was geplaatst

¹ Aangangsel Handelingen II 2014/15, nr. 130.

(«Hard waar het moet»-traject)². De door Omroep Gelderland gepubliceerde bevindingen van de NVWA betreffen onder meer deze tekortkomingen. Ze zijn mij dus bekend.

Ik zal onderstaand ingaan op de belangrijkste constatering.

Overigens heeft het bedrijf Foppen onlangs de NVWA-inspectierapporten van de periode september 2014 tot en met februari 2015 gepubliceerd op haar website.

Op 10 september 2014 heeft de NVWA bij Foppen overtredingen van de Warenwet geconstateerd. Dit betroffen tekortkomingen in de hygiëne van de bedrijfsruimten en in de bescherming van de levensmiddelen tegen mogelijke verontreiniging. Daarvoor zijn in februari 2015 boetes opgelegd van in totaal € 3.150,-. Bij de herinspectie in oktober 2014 waren deze tekortkomingen hersteld.

Op 18 en 19 november 2014 heeft de NVWA een systeem-audit uitgevoerd. In een systeem-audit worden de (administratieve) procedures rond de voedselveiligheid van een bedrijf onderzocht. De NVWA constateerde overtredingen van de Warenwet. Daarvoor is een boete van € 1.050,- aangezegd en zijn schriftelijke waarschuwingen gegeven. De boete betrof het ongeoorloofde gebruik van het conserveermiddel natriumnitriet (E250) in zalmworst. Deze tekortkoming werd geconstateerd ondanks het feit dat de NVWA het bedrijf in 2010 had gewaarschuwd dat toepassing van dit middel in visproducten niet is toegestaan.

De schriftelijke waarschuwingen hadden betrekking op de onderdelen proceshygiënecriteria, gevarenanalyse en het identificeren van kritische controlepunten.

Door deze overtredingen in korte tijd is het bedrijf in december 2014 door de NVWA in het eerder genoemde verscherpte toezicht («Hard waar het moet»-traject) geplaatst.

De overtredingen die geconstateerd zijn tijdens deze systeem-audit zijn grotendeels opgelost. Foppen heeft het gebruik van natriumnitriet direct gestopt en de aanwezige voorraad producten met natriumnitriet vernietigd. Het terughalen van de zalmworst uit de winkelschappen was niet aan de orde omdat er een verwaarloosbaar risico was voor de volksgezondheid.

De NVWA heeft een risicobeoordeling naar natriumnitriet laten uitvoeren door het Bureau Risicobeoordeling van de NVWA. Uit dit advies bleek dat inname van de zalmworst met het hoogste percentage natriumnitriet niet leidt tot een gezondheidsrisico bij de consument. Het advies is bijgevoegd³.

Verder heeft het bedrijf onder meer de gevarenanalyses aangepast, de wijze van vaststelling van *Listeria monocytogenes* veranderd, de kritische controlepunten aangepast en een gecertificeerd laboratorium ingeschakeld. Het bedrijf heeft de bedrijfsruimtes aangepast. Bij een inspectie in februari 2015 zijn op het gebied van de hygiëne van bedrijfsruimten geen afwijkingen geconstateerd.

Op 24 december 2014 bleek dat Foppen een partij producten een verkeerde houdbaarheidsdatum had meegegeven. Deze partij is teruggehaald. Foppen had dit moeten melden aan de NVWA. Omdat het bedrijf dit niet had gedaan, ontving het bedrijf op 26 februari 2015 een schriftelijke waarschuwing.

² Aanhangsel Handelingen II 2014/15, nr. 1537.

³ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl.

In 2015 wordt het verscherpte toezicht van het «Hard waar het moet»-traject uitgevoerd. In dit intensieve controletraject van de NVWA worden extra controles uitgevoerd en worden met het bedrijf verschillende gesprekken gevoerd over de resultaten van de inspecties. Het bedrijf moet verbeterplannen maken en aantonen dat de verbeteringen zijn doorgevoerd. Foppen zit momenteel in dit traject.

Interventiebeleid NVWA

Tijdens het plenaire debat op 1 april jongstleden heb ik aangegeven dat de NVWA bij structurele tekortkomingen eerder en strenger dan nu maatregelen moet nemen. Ik verwacht een slagvaardiger optreden van de NVWA. Ik heb aangegeven dat hiervoor een strenger interventiebeleid nodig is⁴. Om dit interventiebeleid richting te geven stellen de Staatssecretaris van Economische Zaken en ik momenteel een toezichtkader op. Wij verwachten u dit na de zomer te kunnen toesturen.

Op 19 mei jongstleden heeft de Eerste Kamer het wetsvoorstel tot wijziging van de Warenwet aangenomen waarin het maximale boetebedrag wordt verhoogd. Deze verhoging biedt de mogelijkheid om een strenger bestuurlijk boeteregime vast te stellen. Dit strengere boeteregime zal terugkomen in het aangescherpte interventiebeleid van de NVWA.

De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
E.I. Schippers

⁴ Verslag plenair debat 1 april 2015, Handelingen II 2014/15, nr. 70, item 7.